

Adviesnota

Datum	30 mei 2022	Portefeuillehouder	B.J. van Vreeswijk
Documentnummer	1615096/1615265	Programma	Bestuur en belasting
Projectnummer		Afdeling	BAS
Bijlage(n)	1		
Onderwerp	Voorjaarsbrief 2023		

Voorstel

1. De Voorjaarsbrief 2023 vast te stellen;
2. Variant 2 te hanteren als kader voor de begroting 2023 en meerjarenraming 2023-2027 met een bandbreedte van 1,1%;
3. Aanvullend bij variant 2 het instellen van een structureel flexibel personeelsbudget ter hoogte van euro 500.000, -, te dekken uit de egaliseriereserves, om zich voldoende kansen in de arbeidsmarkt te benutten.

Inleiding

In het voorjaar is het gebruikelijk dat het college van d&h een Voorjaarsbrief voorlegt aan het algemeen bestuur. Hierin worden de ontwikkelingen en actuele inzichten beoordeeld die mogelijk van invloed zijn op het vastgestelde beleid en de financiën. Vervolgens worden deze ontwikkelingen en inzichten normaliter vertaald naar inhoudelijke en financiële kaders voor de begroting en de meerjarenraming die in het najaar worden voorgelegd ter besluitvorming.

Eerder stelden wij met u vast dat ons Blauw Omgevingsprogramma 2022-2027 als uitwerking van onze lange termijnvisie BOVI2050 voldoende beleidskaders bieden om onze doelen te realiseren. Wel is komende periode met name voor de jaren 2023 en 2024 verdere aanscherping nodig omdat er veel op ons af komt zowel in landelijk als stedelijk gebied.

In drie beeldvormende bijeenkomsten hebben we met u de huidige onzekere tijd besproken en met u vertaald naar wat ons in deze Voorjaarsbrief te doen staat.

We hebben samen geconstateerd wel behoefte aan een kader te hebben maar ook te begrijpen dat komende maanden op diverse terreinen nog ontwikkelingen te verwachten zijn.

Op basis van de huidige geopolitieke, economische en financiële ontwikkelingen hebben we er in deze voorjaarsbrief voor gekozen de ontwikkelingen en actuele inzichten te vertalen naar drie varianten (met bandbreedtes) die ieder op zich op hoofdlijnen een afweging weergeven tussen ambitie, doelen financiën en organisatie (uitvoeringskracht). Deze varianten zijn besproken in de commissievergadering van 13 juni.

De varianten bevatten niet alleen een financieel kader, ze zijn er ook om de noodzakelijke prioritering en concrete uitwerking vorm te geven. Dit betekent concreet dat de inhoudelijke consequenties en keuzes uit de prioritering verwerkt worden in de begroting 2023 en de meerjarenraming die in het najaar door u wordt vastgesteld. Uiteraard blijven wij gedurende het proces van Voorjaarsbrief tot begroting intensief met u in gesprek over de prioritering en de consequenties voor ons beleid en onze werkzaamheden voor 2023 e.v.

Beoogd effect

Via de dit najaar vast te stellen meerjarenbegroting komen tot een realistisch uitvoerbaar programma dat inspeelt op de urgenties in de leefomgeving en ruimte biedt voor het omgaan met de onzekerheden.

Argumenten

1.1 Het Waterschap is beleidsrijk en onze inhoudelijke kaders sluiten goed aan bij de geschetste opgaven

Met de BOVI2050 beschikt het waterschap over heldere strategische kaders. De tactische en concretere invulling daarvan is het Blauwe Omgevingsprogramma 2022-2027 (BOP). Hiermee beschikken we tot 2027 over een prima basis voor doelrealisatie en samenwerking.

1.2 Ambities in samenhangende gebiedsopgaven met omgeving

Er wordt in sterke mate naar ons gekeken als het gaat om zowel het leveren van kennis, advies en uitvoeringskracht in de geschetste opgaven. Dit maakt dat we goed moeten kijken naar koppeling met onze doelen en soms ook ons tempo aan moeten passen op dat van onze partners. Dit zal leiden tot verschuiving van al geprogrammeerde werkzaamheden.

3.1 In de varianten is rekening gehouden met arbeidsmarkt schaarste

Meer dan ooit is personeel de beperkende factor als het gaat om de realisatie van ons werk. Vanuit de verschillende gesprekken met u is aangegeven hier rekening mee te houden. Desondanks blijft de arbeidsmarkt schaars en de arbeidsmobiliteit, ook binnen ons waterschap, groot. De krapte op de arbeidsmarkt en de tijdige beschikbaarheid van

personeel is en blijft de komende tijd een onzekerheid waarmee we rekening moeten houden in onze doelrealisatie. Dit leidt er onder andere toe dat wij een noodzaak zien om richting de begroting te prioriteren in de huidige programmering. De mate waarin vindt u op hoofdlijnen terug in de geschetste varianten.

2.2 Het college adviseert variant 2 met een bandbreedte van 1.1% te hanteren als kader voor de begroting en aanvullend een structureel flexibel personeelsbudget in te stellen a 500.000 euro.

In de voorjaarsbrief zijn drie varianten beschreven. Het college van D&H adviseert variant 2 met een bandbreedte van 1,1 % als kader voor de begroting. In deze variant worden de stijgende kosten voor inflatie en materiaal en grondstofprijzen doorbelast naar de tarieven én zal een her-prioritering plaats vinden van de huidige programmering. Het college acht deze variant met de geschetste bandbreedte het meest realistisch en uitvoerbaar, zowel vanuit bestuurlijk perspectief als vanuit de uitvoeringskracht en het absorptievermogen van de organisatie. In de commissie van 13 juni 2022 is uitvoerig gesproken over de krapte op de arbeidsmarkt en de wens om mogelijkheden te zoeken in het geval dat zich unieke kansen voordoen om goed gekwalificeerd personeel aan te nemen boven op de vacatureruimte. Het college ziet daarvoor de mogelijk en adviseert om een structureel flexibel personeelsbudget toe te voegen via de egalisatiereserves.

Kanttekeningen

1.1 Prioritering

In de voorjaarsbrief wordt duidelijk dat we moeten gaan prioriteren in de huidige programmering. Er worden op het niveau van onderwerpen een aantal voorbeelden genoemd. De daadwerkelijke prioritering zal een afgeleide zijn van de vastgestelde voorjaarsbrief. Hiermee geeft de voorjaarsbrief naast een begrotingskader, ook een prioriteringsopdracht aan het college richting de begroting.

1.2 De stijging van de lastendruk is hoger dan de huidige meerjarenraming.

Als vertrekpunt in de varianten is de huidige meerjarenraming gehanteerd, die is vastgesteld door het algemeen bestuur in november 2021. In de huidige meerjarenraming ligt de lastendrukontwikkeling ruim boven het inflatieniveau (in de meerjarenraming is gerekend met een inflatieniveau van 1,5%). Dit komt hoofdzakelijk door stijgende energieprijzen, grondstoffen en materialenprijzen. In de laatste prognose van het CPB wordt rekening gehouden met 3,1% inflatie, deze is verwerkt in de varianten.

1.3 Bandbreedtes en onzekerheden

In de voorjaarsbrief is gewerkt met bandbreedtes die een afgeleide vormen van een gevoeligheidsanalyse. Dit wil zeggen dat de varianten een beeld laten zien op basis van de huidige beschikbare informatie. We gaan voor een aantal kostensoorten uit van potentiële extra prijsstijgingen, deze zitten verwerkt in de bandbreedtes zoals genoemd in de Voorjaarsbrief. Er wordt dus gekozen voor een variant inclusief een extra bandbreedte als begrotingskader. Wanneer er richting de begroting, door autonome

ontwikkelingen, buiten dit kader dreigt te worden beland zal er opnieuw een gesprek worden gestart met het algemeen bestuur.

1.4 Assetmanagement en investeringsagenda

In de periode richting de begroting wordt vanuit assetmanagement gekeken naar de meerjarige investeringsagenda. Zoals het nu lijkt zijn er extra investeringen nodig, mede als gevolg van het toenemend aantal woningen in ons gebied. Maar ook vanuit de reguliere beheer en onderhoudstaken. Deze extra investeringen maken geen onderdeel uit van de voorjaarsbrief.

1.5 Waterfabriek Wilp niet meegenomen in de berekende varianten

In de aan u verstrekte informatie nota van 12 april 2022 hebben we de ontwikkelingen beschreven rondom het project Waterfabriek Wilp en de ideeën over een gewijzigde aanpak. In de bijgaande Voorjaarsbrief is geen rekening gehouden met eventuele wijzigingen rond de Waterfabriek Wilp en de gevolgen daarvan op de exploitatie. U kijkt op dit vlak dus naar de oorspronkelijke begroting, waarbij de investering conform verleend kredietvoorstel is opgenomen. In de komende maanden wordt de Waterfabriek meegenomen in de brede prioritering.

1.6 Flexibel personeelsbudget leidt mogelijk tot stijging lastendruk na 2023

Het college stelt voor om een flexibel personeelsbudget in te stellen. Het voorstel is niet door deze te dekken uit een tariefsverhoging in 2023 maar financiële ruimte te reserveren uit beide egalisatiereserves. De egalisatiereserves worden meerjarig zoveel mogelijk uitgeput conform de afspraken. Voor het jaar 2023 is die ruimte er beperkt voor zowel watersysteembeheer als voor het zuiveringsbeheer. Voor de jaren na 2023 is die ruimte er echter niet. Consequentie daarvan is dat de lastendruk na 2023 bij benutting van het budget mogelijk moet stijgen, afhankelijk van overige mee- en tegenvallers.

Afhankelijk van de werkelijk stand van de egalisatiereserves per eind 2022 kan het zijn dat de egalisatiereserve Waterzuivering negatief uitkomt. Dit mede gezien de mogelijke prijsstijgingen vanuit de bandbreedte voor het jaar 2023. De jaren na 2023 kunnen we deze dan weer opbouwen. Voorgesteld wordt bij de begroting dit definitief uit te werken.

Financiën

n.v.t.

Vervolg

Na de besluitvormende vergadering op 4 juli zal het college overgaan tot het opstellen van de begroting 2023-2027. Zoals eerder vermeld in deze adviesnota wordt het algemeen bestuur medio september in een beeldvormende vergadering meegenomen in de verdere prioritering richting deze begroting. Hiermee is de prioritering waarnaar verwezen wordt in de voorjaarsbrief integraal onderdeel van het begrotingsproces.

Advies commissie 13 juni 2022

De commissie kan zich vinden in de voorgestelde tekst en varianten en adviseert het college om variant 2 en 3 beter en preciezer uit te werken. En de commissie vraagt extra nadruk op arbeidsmarktomstandigheden en meer accent op werknemerschap. Aangeven wordt dat vanuit zorg over de arbeidsmarktkrapte er wel budget dient te zijn om unieke kansen te benutten.

Bijlagen

Voorjaarsbrief 2023

Ondertekening

Dijkgraaf en heemraden

drs. ing. K.A. Blokland
secretaris

mevrouw mr. S.H.M. Ornstein MCPm
dijkgraaf

Besluit